

ทัศนะของบุคลากรโรงพยาบาลก่อสร้างและบริการห้องสมุดโรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี

นางสรวิระ เทียม โอทกานนท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

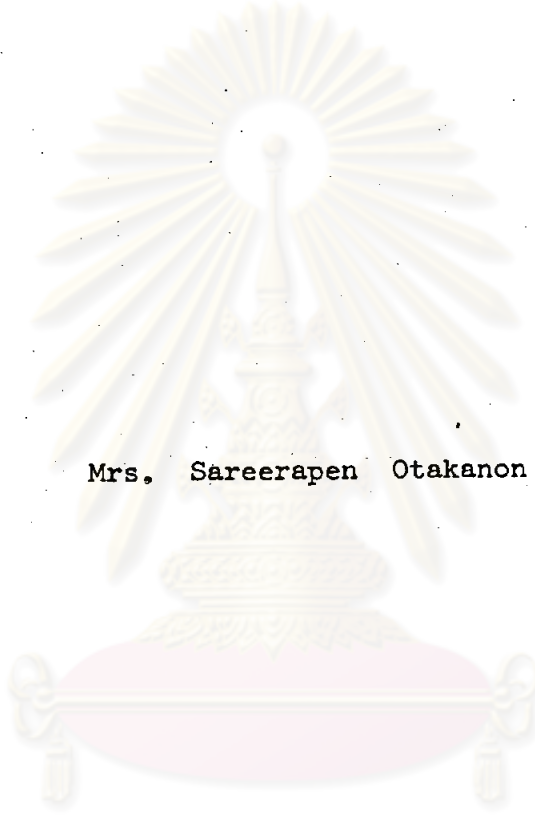
พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-403-4

011372

i17827085

HOSPITAL STAFF'S VIEWPOINT ON CONDITIONS AND LIBRARY SERVICES OF
PHRAPOKKLAO HOSPITAL, CHANTABURI PROVINCE

Mrs. Sareerapen Otakanon

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Library Science

Graduate School
Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ทัศนะของบุคลากร โรงพยาบาลทอสภาพและบริการห้องสมุด
โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี

โดย

นางสรวิระเพ็ญ โอทกานนท์

ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. เอนก หิรัญรักษ์

นางวงศ์วรรณ วงศ์สุภา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิมฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. เอนก หิรัญรักษ์)

.....
(นางวงศ์วรรณ วงศ์สุภา)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณทิมล กุลบุญ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บริการห้องสมุดที่มีต่อสภาพและบริการของห้องสมุดแล้ว ปรากฏว่าบุคลากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นสรุปรวมว่า ห้องสมุดโรงพยาบาลพระปกเกล้าจกอยู่ในเกณฑ์) ในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้คือ อาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ บุคลากรของห้องสมุด ระเบียบการใช้ห้องสมุด และบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด โดยมีค่าเฉลี่ยของน้ำหนักความคิดเห็นในเรื่อง การปฏิบัติงานของบุคลากรห้องสมุดสูงที่สุด ส่วนค่าเฉลี่ยของน้ำหนักความคิดเห็นรวมของบุคลากรทั้ง 3 กลุ่ม ที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลางนั้นมีเพียงเรื่องเดียว ได้แก่ เรื่องวัสดุสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด

เมื่อหาวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยของน้ำหนักความคิดเห็นต่อสภาพและบริการของห้องสมุดของบุคลากรทั้ง 3 กลุ่มแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันในรายละเอียดย่อยบางเรื่องดังนี้ คือเรื่อง บุคลากรของห้องสมุด ระเบียบการใช้ห้องสมุด โดยเฉพาะเรื่องวัสดุสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด ปรากฏว่ากลุ่มแพทย์มีความเห็นว่าวัสดุสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดจกอยู่ในเกณฑ์ แต่กลุ่มพยาบาลและกลุ่มนักวิชาการเห็นว่าวัสดุสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด จกอยู่ในระดับปานกลาง เท่านั้น

สำหรับความต้องการในการใช้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด พบว่าบุคลากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความต้องการในการใช้บริการอยู่ในระดับปานกลาง โดยต้องการใช้บริการพิมพ์-คืนหนังสือ วารสารและสิ่งพิมพ์มากที่สุด บริการอื่น ๆ ที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลางสูงสุด ได้แก่บริการการถ่ายเอกสาร ส่วนบริการที่ผู้ใช้มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย ได้แก่บริการขอถ่ายเอกสารจากต่างประเทศ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของความ ต้องการ ปรากฏว่าบุคลากรทุกกลุ่มมีความต้องการแตกต่างกัน

ส่วนการ เปรียบเทียบในระหว่างกลุ่มแพทย์ด้วยกัน พบว่าแพทย์และทันตแพทย์มีความคิดเห็นในเรื่องสภาพและบริการของห้องสมุดแตกต่างจากแพทย์ฝึกหัดและนิสิตแพทย์ในเรื่อง วัสดุสิ่งพิมพ์และบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด เมื่อเปรียบเทียบความ ต้องการในการใช้บริการต่าง ๆ ของบุคลากรกลุ่มนี้ พบว่ามีความแตกต่างกัน

ในกลุ่มพยาบาลซึ่งประกอบด้วยพยาบาลและเจ้าหน้าที่พยาบาล ปรากฏว่ามีความคิดเห็นต่อสภาพและบริการของห้องสมุดแตกต่างกันเฉพาะในเรื่องวัสดุสิ่งพิมพ์

และในเรื่องของความต้องการในการใช้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุด พบว่ามีความแตกต่างกัน

จากผลของการวิจัย มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาห้องสมุดโรงพยาบาลพระปกเกล้าคือ ห้องสมุดควรเตรียมการกำหนดเนื้อที่สำหรับการขยายตัวของห้องสมุดในอนาคต ซึ่งอาจทำได้โดยการ เปิดห้องสมุดโรงพยาบาลเป็นห้องสมุดสาขา หรือใช้วิธีจัดเก็บสิ่งพิมพ์ในรูปวัสดุย่อส่วน ห้องสมุดโรงพยาบาลพระปกเกล้าควรสร้างความร่วมมือระหว่างห้องสมุดโรงพยาบาลที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงและห้องสมุดที่รวมอยู่ในโครงการส่งเสริมการศึกษาแพทย์สำหรับชาวชนบท ห้องสมุดควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดสำหรับกลุ่มผู้ใช้ที่เป็นพยาบาล และควรให้บุคลากรทุกฝ่ายของโรงพยาบาลมีส่วนร่วมในการสั่งซื้อหนังสือและสิ่งพิมพ์เข้าห้องสมุด นอกจากนี้บรรณารักษ์ของห้องสมุดควรศึกษางานบริการต่าง ๆ ของห้องสมุดที่จัดให้บริการอยู่แล้วในปัจจุบัน อาทิ เพิ่มวิธีการแนะนำการใช้ห้องสมุด ลดราคาค่า ถ่ายเอกสาร ปรับปรุงบริการรถตุ๊กตาคาด รวมทั้งจัดบริการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่เดิม ส่วนข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร คือ ควรจัดสรรงบประมาณพิเศษให้กับห้องสมุดโรงพยาบาลที่จะทำหน้าที่ในฐานะโรงเรียนแพทย์เพื่อใช้ในการปรับปรุงห้องสมุดให้สามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรจัดอัตรารบรรณารักษ์หรืออัคราเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ให้แก่ห้องสมุดทุกแห่งที่รวมอยู่ในโครงการส่งเสริมการศึกษาแพทย์สำหรับชาวชนบท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Hospital Staff's Viewpoint on Conditions and Library
Services of Phrapokklao Hospital, Chantaburi
Province .

Name Mrs. Sareerapen Otakanon

Thesis Advisors Associate Professor Anek Hirunraks, Ph.D.
Mrs. Wongwan Vongsupa

Department Library Science

Academic Year 1983

Abstract

The main purpose of this research is to study the viewpoints of hospital staff on conditions and library services of Phrapokklao Hospital Library, Chantaburi Province, especially on the buildings, facilities, printing materials, library staff, library regulations, library services, including the needs, problems and recommendations concerning library services. The findings will be used as the guideline for the improving of Phrapokklao Hospital Library and other hospital libraries as well.

In this research, the researcher used the questionnaires as the research tool. They were distributed among three groups of populations i.e. medical group, nurse group and paramedical group, at the total of 360 copies. There were 283 completed questionnaires or 78.61% returned to be analyzed.

The result of this research found that the medical group was the one that used the library services most often at the percentage of 98.33, the less often were paramedical group and nurse group at the percentage of 95.24 and 35.15 relatively, For those who did not used the library, the nurse group had the highest percentage of 64.85% they gave their reason that "there was no time."

In studying the viewpoint of library users on library conditions and services it showed that all three groups of populations agreed altogether that Phrapokkiao Hospital Library was in good level in these aspects i.e. buildings, facilities, library personnels, library regulation and library services, having the highest mean of viewpoint weight in library personnels working. For the populations' mean of viewpoint weight that was in the moderate level it appeared in only one aspect that was the library printing materials.

After testing analysis of variance of the populations' viewpoints on library conditions and services it was found that there were little differences in some parts as follow. In the library staff, library regulations and library services especially in the printing materials, the medical group considered it in good level whereas the nurse group and the paramedical group thought it in moderate level.

For the need of library services, it was found that all the population groups had the moderate level need. The service they need most was the circulation service in books, periodicals and publications. Other service that was in the moderate level, having the highest

mean of viewpoint is the photocopy service. The service that was in the low level was the abroad photocopy service. After testing the analysis of variance of these needs, it was clear that all the population group differed in their needs.

In comparing between the medical group, it appeared that the Physicians and dentists had the different viewpoints on library conditions and services especially in printing materials and library services. When compared the need of library service in this group, it was found that there were differences.

In the nurse group which consisted of nurses and nurses assistants after tested their viewpoints on library conditions and services, it was clear that there were differences especially in printing materials. In addition to their need in library services, the researcher also found differences.

From the result of this research, there are recommendations that can be used as guidelines in the developing of Phrapokklao Hospital Library. First, the library should prepare the spare room for its enlargement in future. This can be done by building up the nurse library serving as a branch library or collecting retrospective printing materials in microforms. Phrapokklao Hospital Library should create co-operation between hospital libraries in the east region and those in the same "Medical Education for Students in Rural Area Project". The library should promote more public relations for library users especially the nurse group, and it should be permitted that every group of library staff have the part in the suggesting or ordering some books or printing material. Moreover, Librarian should develop

library services at present such as increasing library searching tools, decreasing the photocopy service charge, improving clipping services and also providing more other library services for the future.

Additional recommendations for the high executives are that they should allot special budget for hospital libraries especially the ones that also play the part of medical schools in order to improve the libraries so that they can render services efficiently. Next, there should also be arranged that every hospital library in the "Medical Education for Students in Rural Area Project" has the librarian or librarian assistant.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กติกกรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย
ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้คือ

รองศาสตราจารย์ค็อกเกอร์ เอนก นิรัญรักษ์ อาจารย์ภาควิชาชีวสถิติ
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา คุณวงศ์วรรณ
วงศ์สุภา บรรณารักษ์คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษารวม
และช่วยศาสตราจารย์พรพนม อภิบาล อาจารย์ฝ่ายประสานงานของภาควิชา-
บรรณารักษ์ศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ
และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องอยู่ตลอดเวลาที่ทำการวิจัย

ขอขอบพระคุณ นายแพทย์ปัญญา สอนคม ผู้อำนวยการโรงพยาบาล
ชลบุรี ที่ได้ให้คำแนะนำแนวทางในการวิจัย นายแพทย์ชัยสิทธิ์ ชารากุล ผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลพระปกเกล้า และคุณชาวิณี ศักดาเดช บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงพยาบาล
พระปกเกล้า ที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย
รวมทั้ง นายแพทย์สมบัติ สินธุรัตน์ นายแพทย์โรงพยาบาลพระปกเกล้า คุณสำเนา
สินธุรัตน์ เกสัชกรโรงพยาบาลพระปกเกล้า และคุณอากาศ กฤตยาภิวัฒน์ หัวหน้า
พยาบาลโรงพยาบาลพระปกเกล้า ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และขอขอบ
คุณอาจารย์สุภาพรรณ ไชยเศรษฐ์ อาจารย์วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่ได้คำปรึกษาแนะนำ
ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างมาก

ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นบรรณารักษ์ 23 ทุกคน โดยเฉพาะ
คุณรุ่งทิพย์ หอวโนทยาน คุณเรืองศิริ นิชรัตน์ และคุณจันทิพย์ พานิชยอล ที่ได้
ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ นายแพทย์บุญชัยศรี โททกานนท์
และครอบครัว ที่มีส่วนร่วมสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ ทั้งท่านกำดั่งกาย กำลั้งใจ
และกำลั้งทรัพย์ และขอขอบพระคุณผู้สนับสนุนอื่น ๆ ที่มีไท้กล่าวถึงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สริระเพิ่ม โททกานนท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ณ
รายการแผนผังประกอบ	ด
บทที่	
1 บทนำ	1
ที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมุติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ศัพท์นิยามที่ใช้ในการวิจัย	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2 ศูนย์การศึกษาแพทยศาสตร์คลินิก โรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี	20
รายละเอียดของนโยบายและวัตถุประสงค์	21
การดำเนินงานของโครงการ	22
ห้องสมุดโรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี	24
ลักษณะและประเภทของบริการ	32

3	การดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
	ประชากร	36
	ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	37
	เกณฑ์สำหรับเทียบระดับความนึกเห็นและความต้องการ	41
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
	ตอนที่ 1 ก. สภาพการใช้ห้องสมุด	43
	ข. สาเหตุที่ทำให้บุคลากรโรงพยาบาลไม่ใช้ บริการห้องสมุด	45
	ตอนที่ 2 ก. ลักษณะการใช้ห้องสมุดของผู้ใช้บริการ	47
	ข. ความนึกเห็นของผู้ใช้บริการห้องสมุดที่มีต่อ สภาพและบริการของห้องสมุด	53
	ค. ความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดของ ผู้ที่เคยใช้บริการห้องสมุด	64
	ตอนที่ 3 ก. ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และข้อที่ 2 ...	66
	ข. ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 และข้อที่ 4 ...	72
	ค. ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 และข้อที่ 6 ...	75
	ตอนที่ 4 ก. ความนึกเห็นและขอเสนอแนะของผู้ที่ไม่ใช้ บริการห้องสมุด	77
	ข. ความนึกเห็นและขอเสนอแนะของผู้ที่ใช้ บริการห้องสมุด	78
4	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	80
	สรุปผลการวิจัย	80
	อภิปรายผล	91

ข้อเสนอแนะ	100
แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต	107
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	117
ประวัติผู้เขียน	137

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากประชากร จำแนกตามกลุ่มบุคลากร	39
2 เกณฑ์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อสภาพและบริการของ ห้องสมุดและความต้องการในการใช้บริการทาง ๗ ของห้องสมุด ...	41
3 ร้อยละของบุคลากรผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ห้องสมุด และไม่ใช่ห้องสมุดของ โรงพยาบาล (จำแนกตามกลุ่มบุคลากร)	43
4 ร้อยละของสาเหตุที่บุคลากรไม่ใช้บริการห้องสมุด	45
5 ร้อยละของความถี่ในการใช้ห้องสมุดของบุคลากร	47
6 ร้อยละของช่วงเวลาที่ใช้บริการห้องสมุด	48
7 ร้อยละของวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดของบุคลากร	49
8 ร้อยละของวิธีค้นหาหนังสือ และสิ่งพิมพ์ที่ต้องการจากห้องสมุด ของบุคลากร	50
9 ร้อยละของประเภทสิ่งพิมพ์ทางวิชาการของห้องสมุด ที่มีผู้ใช้ บ่อยครั้ง	51
10 ร้อยละของบริการห้องสมุดที่ผู้ใช้บริการเคยใช้	52
11 ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักความคิดเห็นของผู้ใช้บริการห้องสมุด ในเรื่องอาคารสถานที่	53
12 ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักความคิดเห็นของผู้ใช้บริการห้องสมุด ในเรื่องวัสดุอุปกรณ์	55
13 ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักความคิดเห็นของผู้ใช้บริการห้องสมุด ในเรื่องวัสดุสิ่งพิมพ์	56
14 ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักความคิดเห็นของผู้ใช้บริการห้องสมุด ในเรื่องบุคลากรห้องสมุด	59
15 ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักความคิดเห็นของผู้ใช้บริการห้องสมุด ในเรื่องระเบียบการใช้ห้องสมุด	60
16 ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักความคิดเห็นของผู้ใช้บริการห้องสมุด ในเรื่องบริการทาง ๗ ของห้องสมุด	61

ตารางที่

ก
หน้า

17	ประมวลสรุปค่าเฉลี่ยของน้ำหนักความคิดเห็นของผู้ใช้ บริการห้องสมุดทลสภาพและบริการของห้องสมุด	63
18	ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักความถี่ของการใช้บริการ บริการห้องสมุดของบุคลากร	64
19	ผลการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1	66
20	ระดับนัยสำคัญของ การเปรียบเทียบรายคู่ ในเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงพยาบาล ทลสภาพ และบริการของห้องสมุด	68
21	ผลการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2	70
22	ระดับนัยสำคัญของ การเปรียบเทียบความแตกต่างของ คะแนนเฉลี่ยความถี่ของการใช้บริการทาง ๖ ของ ห้องสมุด	71
23	ผลการวิเคราะห์สมมุติฐานข้อที่ 3	72
24	ผลการวิเคราะห์สมมุติฐานข้อที่ 4	74
25	ผลการวิเคราะห์สมมุติฐานข้อที่ 5	75
26	ผลการวิเคราะห์สมมุติฐานข้อที่ 6	76

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแนบดังประกอบ

แนบดังที่	หน้า
1. หอสมุดโรงพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี	26
2. การดำเนินงานหอสมุด	27

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย